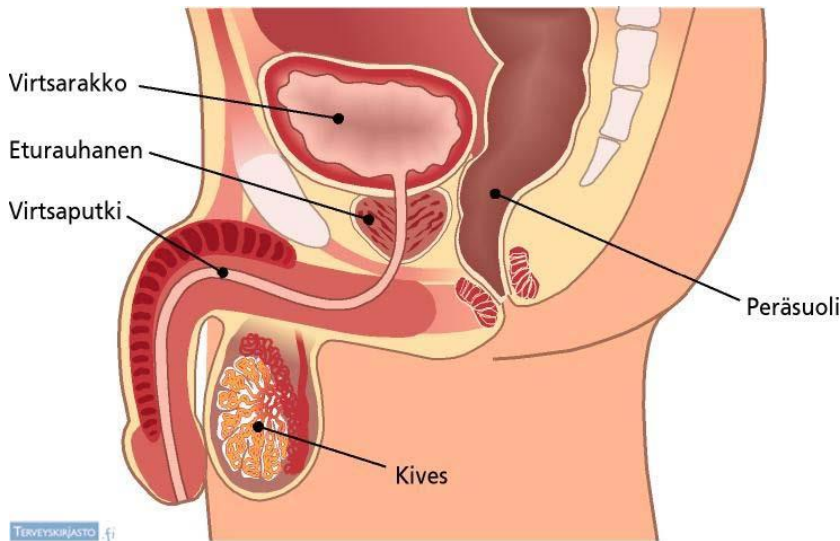

Eturauhasen täydellinen poisto eturauhassyövän vuoksi, tähystysleikkaus

Leikkauksesta

Eturauhasen täydellinen poistoleikkaus tehdään eturauhassyövän hoitotoimenpiteenä. Tähystysleikkauksen jälkeen sairaalassaoloaika on noin 1–2 vuorokautta. Leikkauksessa urologi poistaa eturauhasen, rakkularauhaset sekä tarvittaessa lantionpohjan imusolmukkeita. Virtsaputki yhdistetään virtsarakon kaulaosaan ompeleilla. Leikkauksessa virtsarakkoon jätetään virtsakatetri, jota pidetään noin 1–2 viikkoa leikkauksen jälkeen, jotta virtsarakon ja virtsaputken välinen saumakohta paranee rauhassa. Leikkauksessa poistetut kudokset lähetetään tarkempaa mikroskooppista tutkimusta varten patologille. Tutkimustuloksen valmistuminen kestää noin 2–3 viikkoa ja saatte niistä vastauksen kirjeitse kotiin.

Kuva 1: Terveyskirjasto.fi © 2023 Kustannus Oy Duodecim

Virtsakatetri

Kotiudut virtsakatetrin kanssa ja saat ajan urologian poliklinikalle katetrin poistoa varten. Katetrin kanssa voi liikkua ja ulkoilla voinnin mukaan. Saat osastolta mukaan tyhjennettävät virtsankeräyspussit ja niihin liittyvät kiinnitysvälineet. Virtsankeräyspussia tulisi pitää rakkotason alapuolella. Älä irrota katetripussia tarpeettomasti katetrasta.

Huolehdi intiimihygieniasta ja käsien pesusta. Voit käydä katetrin kanssa normaalisti suihkussa, mutta vältä saunomista.

Liikkuminen

Sairasloman aikana (noin 4 – 5 viikkoa) tulee välttää vatsan alueelle kohdistuvaa ponnistelua ja tärinää aiheuttavia liikuntamuotoja. Vuoteesta ylös noustessa olisi hyvä nousta kyljen kautta istumaan, koska

se aiheuttaa leikkausalueelle vähiten venytystä ja kipua. Liikkumisella on edullinen vaikutus toipumiseen. Kävellessä hengitys syvenee, verenkierto vilkastuu, ilmavaivat vähenevät ja suolen toiminta normalisoituu.

Laskimotukosriskin vähentämiseksi aloitetaan sairaalassa pistoksina annettava verenhennushoito ja se jatkuu 10 vuorokautta leikkauksen jälkeen, ellei sinulla ole aiempaa verenhennuslääkitystä.

Sukupuolielämä

Leikkauksen jälkeen erektion heikkeneminen on tavallista. Erektion palautuminen on riippuvainen leikkauksen laajuudesta sekä siitä, kuinka hyvä erektio on ollut ennen leikkausta. Mikäli erektiotoiminta on ollut ennen leikkausta hyvä, on yhdyntään riittävän erektiokyvyn palautuminen paljon todennäköisempää. Pysyväksi jäänyttä potenssiongelmaa voidaan tarvittaessa hoitaa tablettimuotoisilla lääkkeillä, penikseen pistettävillä lääkkeillä sekä tarvittaessa erektioproteesikirurgialla.

Haavanhoito

Haavasidokset poistetaan noin vuorokauden kuluttua leikkauksesta. Tämän jälkeen voit käydä suihkussa normaalisti, eikä haavoja tarvitse erikseen suojata. Haavoilla olevat hakaset poistetaan 1–2 viikon kuluttua lääkärin suosituksen mukaisesti. Saunomista ja kuumia löylyjä tulee välttää noin kuukauden ajan leikkauksesta.

Virtsaneritys ja virtsanpidätyskyky

Leikkauksen jälkeen virtsa saattaa olla aluksi veristä, mutta muuttuu vähitellen normaalin väriseksi. Verta voi aika ajoin tulla virtsaan myös kotona ja tällöin sinun olisi hyvä juoda normaalia enemmän. Kestokatetrin poisto tapahtuu urologian poliklinikalla. Katetrin poiston jälkeen varmistetaan, että saat virtsattua.

Välittömästi katetrin poiston jälkeen virtsan karkaaminen on tavallista. Virtsankarkailu rauhoittuu yleensä viikkojen – kuukausien kuluessa. Voit aloittaa lantionpohjanlihasten harjoittamisen pikku hiljaa katetrin poiston jälkeen. Mikäli itsenäinen harjoittelu ei tuota tulosta tai tarvitset lisää henkilökohtaista ohjausta, järjestämme sinulle tarvittaessa fysioterapeutin vastaanoton. Virtsankarkailusuoja voit ostaa kaupasta, apteekista tai tilata postimyynnistä. Pidempään jatkuvissa virtsanpidätyskyvyn ongelmissa sinulla on mahdollisuus saada virtsankarkailusuoja omasta terveyskeskuksesta hoitotarvikejakelutodistuksella. Tällainen todistus voidaan sinulle tarvittaessa tehdä urologian poliklinikan kontrollien yhteydessä.

Jatkoseuranta ja yhteydenotot

Patologi tutkii leikkauksessa poistetut kudokset mikroskoopilla ja nämä vastaukset menevät urologeille nähtäväksi noin kahden viikon kuluttua leikkauksesta. Ensimmäinen kontrolli eturauhassyövän suhteen on noin 2-3 kuukauden kuluttua urologian poliklinikalla, jota edeltävästi otetaan verikokeita. Kontrollit jatkuvat Sairaala Novassa urologian poliklinikalla puolen vuoden välein noin vuoden ajan. Kontrollien yhteydessä keskustellaan myös virtsanpidätyskyvystä ja potenssiin liittyvistä asioista. Myöhemmin

eturauhassyövän seuranta tapahtuu omassa terveyskeskuksessa tai valitsemassanne paikassa avohoidossa.

Tarvittaessa voit ottaa yhteyttä:

Arkipäivisin klo 8–14 Keskussairaalan uroterapeutit puhelin: 014-269 3520

Päivystysaikana Keskussairaalan ensiapu puh. 116 117